

CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU TOWARZYSTW WŁAŚCICIELI REALNOŚCI W GALICYI I W. KS. KRAKOWSKIM I ZAJĘTEJ CZĘŚCI KRÓL. POLSKIEGO ORAZ TOWARZYSTWA KATOLICKICH WŁAŚCICIELI REALNOŚCI W KRAKOWIE.

Numer pojedynczy dla nieczłonków 1 K.
Prenumerata dla członków Tow. należących do Centr. Związku rocznie K 8. — Członkowie Tow. kat. wł. realn. w Krakowie otrzymują Czasopismo bezpłatnie, gdyż należytość za prenumeratę mieści się w opłacanej przez członków rocznej wkładce.

Redakcja i administracja:
ul. Karmelicka L. 15, I. p.

Telefon Nr. 1340 b.

Redaktor odpowiedzialny:
Dr. FRANCISZEK MUSSIL.

Ogłoszenia przyjmuje administracja, Kraków, Karmelicka 15, I. p. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 50 halerzy. — Nadesłane 80 halerzy za wiersz.

Biuro Centr. Związku oraz Tow. katol. właścicieli realności znajduje się przy ul. Karmelickiej 15, I. p. otwarte jest dla członków, którym udziela się informacji codziennie od godz. 9 do 12 przed południem i od godz. 3 $\frac{1}{2}$ —5 po południu, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — Porada prawna od 3 $\frac{1}{2}$ —5 po południu. Telefon Nr. 1340 b.

Korzystajcie z Biura administracji realności, Karmelicka 15, I. p.

Prosimy o zapłacenie wkładki na rok 1919 K 10.—

Silna organizacja dzisiaj jest bardziej niż kiedykolwiek potrzebną!

Towarzystwo Katolickich właścicieli realności w Krakowie ma zaszczyt zaprosić P. T. na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

członków Towarzystwa katol. właścicieli realności w Krakowie,

które odbędzie się w niedzielę dnia 27-go kwietnia 1919 r. o godz. wpół do 5-tej po południu w sali Tow. Rolniczego przy Placu Szczepańskim L. 8, II. piętro.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie z czynności Wydziału i sprawozdanie kasowe za 1918 r. oraz udzielenie absolutorium.
4. Wybór uzupełniający członków Wydziału i wybór 3 członków Komisji kontrolującej.
5. Zmiana Statutu.
6. Ustawa o stróżach, ustawa o opłacie od przyrostu wartości, podwyższenie podatku gmin. i wodociąg.
7. Wnioski członków.

W razie braku wymaganej statutem liczby członków (§ 9 stat.), odbędzie się Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, tegoż samego dnia o godzinie 5-tej popoł. bez względu na komplet.

Wstęp przysługują wyłącznie tylko członkom za okazaniem zaproszenia i gościom, którzy wykażą się zaproszeniem Prezydium. — O niezawodne przybycie uprasza się.

Dr. Matysek
sekretarz.

Dr. Mussil
prezes.

Cieężkie położenie właścicieli realności.

Głosy nasze są dotychczas głosami wołającego na puszczy, mimo to wołać i ciągle wołać musimy. Położenie właśc. realn. staje się z dniem każdym krytyczniejsze, katastrofa zbliża się szybko. Mamy dziś rząd, mamy nasz Sejm, więc zwrócić się musimy o sprawiedliwość. Rozporządzenie austriackie w obronie lokatorów z dnia 26. X. 1918 L. 381 Dz. u. p., zostało rozporządzeniem Polskiej Komisji Likwidacyjnej z dnia 17. XII. 1918 L. 240 sąd. utrzymane w całej mocy. Już niejednokrotnie wspominaliśmy, że rozporz. to wydane przez rząd austriacki dla zapobieżenia lichwie mieszkaniowej we Wiedniu, w czasie, gdy Wiedeń przepełniony był wskutek ewakuacji uchodźców, nie uwzględniło zupełnie odrębnych stosunków w Galicyi a w szczególności w Krakowie. Rozszerzone zostało na Kraków, wskutek wniosku kilku radców miejskich (nazwiska tych powinni sobie właściciele i właścicielki realn. zapamiętać przy zbliżających się wyborach do Rady miejskiej), którzy w swej gorliwości nie uznali nawet za stosowne postarać się o niektóre zmiany, konieczne dla naszych stosunków, a nawet wniesiony przez prezydium nasze memoriały do ministerstwa we Wiedniu, żądający pewnych zmian uwzględniających stosunki w Galicyi względnie w Krakowie, na Radzie miej. zwalczała, a socjalistyczny dziennik „Naprzód“ w artykule „kamienicznicy krakowscy przeciwko lokatorom“ ostro zaatakowali z tego powodu prezesa Tow. kat. właśc. realności.

Mimo trudności prezydium nie ustawało i nie ustaje w żmudnej pracy, przy każdej nadszającej się sposobności przez petycje, deputacje i inne memoriały stara się o zmianę niesprawiedliwych postanowień rozporządzenia. Niestety jak dotąd bez skutku. Prezydium wniosło kilka memoriałów do Polskiej Komisji Likwidacyjnej oraz udało się w styczniu 1919 r. w deputacji do członka tejże komisji pana Woltera, prezydenta Sądu Kraj. Wyższego, który przyrzekł poprzeć słuszne żądania właśc. realności. I rzeczywiście dnia 18 lutego b. r. odbyło się wskutek wniesionego memoriału posiedzenie Sekcji mieszkaniowej Komisji Rządzącej, na które zaproszenie otrzymali jako delegaci z głosem doradczym prezesi Dr. Mussil i sekr. Dr. Bolland. W skład Sekcji mieszkaniowej wchodzi z ramienia Komisji Rządzącej z głosem decydującym pp. Stawarski, przewodniczący Urzędu najmu, radca miejski, adw. Dr. Frühling (z ramienia rady miej.) i radca miej. Dr. Rozenzweig, członek klubu socjalistycznego jako reprezentant „uciśnionych“ lokatorów. Na posiedzeniu tem usłyszał przykre słowa prawdy i słowa krytyki, z powodu nieobywatelskiego postępowania Urzędu najmu przewodniczący p. Stawarski.

Żądania nasze zawarte w memoriale były bardzo skromne a mianowicie, zgodzenie się na zmianę nazwy rozporządzenia w ochr. lokatorów na „rozporządzenie normujące stosunki mieszkaniowe“ i na wprowadzenie zasady indywidualności, mającej na celu uwzględnienie w każdym wypadku położenia ekonomicznego tak właścicieli realności jak i lokatorów.

W obszernym wywodzie stanął p. przewodniczący Stawarski na stanowisku, że rozp. jest dobre i że żadna zmiana wskazana nie jest, reprezentanci formalnie błagali, aby się zgodzono choć na niewinną zmianę nazwy rozporządzenia, i to nie pomogło, wszyscy inni członkowie Komisji mieszkaniowej głosowali przeciw żądaniu memoriału. I oto obraz jak się pojmuje i traktuje sprawy właścicieli realności. Wspomnąc tu jeszcze należy, że gdy na jednym z posiedzeń Rady miejskiej,

na którym sprawa zmiany rozporz. o ochr. lokatorów była przedmiotem obrad, prezes Towarz. Dr. Mussil postawił wniosek zmiany rozporz. w 2-ch powyż wspomnianych kierunkach; przy głosowaniu, mimo, że co najmniej połowa radców miejskich są właścicielami realności, za wnioskiem głosowało zaledwie kilkunastu radców. (Zapamiętajmy sobie to przy najbliższych wyborach do Rady miejskiej).

Ustać jednak nie możemy, na najbliższem Walnem Zgromadzeniu, które się w kwietniu odbędzie, **powinni wszyscy członkowie bez wyjątku przybyć**, powinni się starać nakłonić innych katolickich właścicieli realności, aby na członków przystąpili, a wszyscy powinni uchwalić wniesienie protestu i memoriału do Rządu Polskiego, do Sejmu domagającego się sprawiedliwego unormowania tych anormalnych, tak niesprawiedliwych przepisów. Jest przecież nadzieja, że Rząd i Sejm rozważą głosy i słuszne narzekania właśc. realności i bezstronnie rzecz załatwią. Jest nie tylko obowiązkiem władzy brać w obronę wszystkich obywateli a zatem tak lokatorów jak i właścicieli, lecz nie należy także zapominać, że podatki upłacane przez właśc. domów, stanowią jedno z bardzo poważnych źródeł dochodu Państwa. Stosunki obecnie panujące niezawodnie odstraszyły i na przyszłość odstraszą każdego od inwestowania kapitałów w kupno lub budowę domów, a brak mieszkań nie przyczyni się ani do obniżenia czynszów, ani do powiększenia dochodów. Skoro zaś moratorium ustanie, nastąpi cały szereg licytacji, domy konserwatywnych właśc. realności niespekulantów, przejdą w ręce niepowołane, a wtedy będzie zapóźno.

Spekulanci domowi i paskarze sobie poradzą, oni nie kupują domów, dla spokojnej lokaty swego mienia i uzyskania przyzwoitej renty do życia, oni lokują ogromne zyski wojenne, kupując bez rachunku i bez kalkulacji.

Ustawa o opłatach przyrostu wartości nieruchomości,

była przedmiotem obrad na posiedzeniu Rady miejskiej w lutym 1919 r. Projekt ustawy był na posiedzeniach Wydziału Towarzystwa bardzo szczegółowo omawiany i przedyskutowany. Wydział stanął na stanowisku, że uchwalenie tej ustawy obecnie nie jest na czasie, licząc się jednak z możliwością wejścia w życie ustawy, zażądał zmian niektórych postanowień a przede wszystkim:

- aby ustawa nie działała wstecz,
- zniżenie skali progresywnej wymiaru opłaty (według projektu od przyrostu wartości 30% między K 303.001 do K 323.000 opłata wynosiłaby K 96.900, a zatem $\frac{1}{3}$ część,
- zniżenie subsydjarnej odpowiedzialności — (podatek od przyrostu ma opłacać pozbywający realność:) w razie subsydjarnej odpowiedzialności, zachodziłaby obawa, że często opłatę skutecznie by musiał nabywający (a więc właściciel), co by miało miejsce naprzykład, w razie jeżeli pozbywający po sprzedaży wyjechał w niewiadomym kierunku, umarł, stracił majątek itp.
- należałoby uwolnić od opłaty wypadki, jeżeli ktoś nie dla zysku, lecz z konieczności dom sprzedał, a osiągnięty zysk wydał na koszt utrzymania, wyżywienie rodziny itp.

Nadto żądano jeszcze szeregu innych zmian.

Na Radzie miejskiej zabierał głos prezes Dr. Mussil i zażądał powyższych zmian, za wnioskiem głosowało około 20 radców, (ładne stosunki panują w Ra-

dzie miej.). Przeciw uchwale Rady miej. wniosło prezydium Towarzystwa należycie umotywowany protest do Komisji Rządzącej i do Ministerstwa spraw wewnętrznych w Warszawie, domagając się odmówienia projektowi sankcyi. Sprawa dotąd niezakończona.

Ustawa o dozorcach domów.

Projekt tej ustawy nadesłał Magistrat Towarzystwu naszemu jeszcze w 1912 r. do zaopiniowania a Wydział na kilku posiedzeniach sprawą tą się zajmował i opinie swego czasu Magistratowi przedłożył. Z powodu wypadków wojennych sprawa doznała zwłoki i dopiero obecnie weszła znowu w stadyum obrad. W obecnie przedłożonym projekcie Magistrat przyjął przeważną część proponowanych przez Towarzystwo nasze zmian.

Na posiedzeniu Sekcyi I. i III. odbytem d. 12. II. 1919 r. wybrano subkomitet dla rozpatrzenia projektu ustawy, do którego wszedł także prezes naszego Towarzystwa. Subkomitet odbył kilka posiedzeń, projekt będzie obecnie przedłożony do uchwalenia Sekcyom I. i III., następnie Radzie miej., poczem ustawa przedłożona zostanie do sankcyi.

W obradach subkomitetu zażądali zastępcy organizacyi stróżów, ustanowienia minimum płacy, czemu się atoli b. energicznie sprzeciwił prezes Towarzystwa, żądając pozostawienia sprawy płacy, dowolnej umowie. Stanowisko prezesa podzielali również inni członkowie subkomitetu, w głosowaniu upadł wniosek zastępców stróżów, uchwalono, że dozorcóm domu należy się wolne mieszkanie i osobne wynagrodzenie, według umowy zawartej między właścicielem realn. a stróżem.

Co do wynagrodzenia żądał prezes Dr. Mussil umieszczenia w ustawie postanowienia, że wynagrodzenia utrzymywanie porządków, powinni płacić lokatorzy (Reinigungsgeld) podobnie jak to jest praktykowane we Wiedniu i w innych większych miastach za granicą. Wniosek ten niestety nie znalazł dostatecznego poparcia ze strony członków subkomitetu. Wniosek ten postawi prezes na posiedzeniu Sekcyi względnie i na Radzie miej., gdzie powinien uzyskać poparcie.

Podwyższenie podatku gminnego z 5% na 6%, podatku wodociągowego z 4% na 5% od 1 lipca 1918 r.

Przeciwko temu podwyższeniu wystąpił na Radzie miej., radca miej. prezes Dr. Mussil, zaznaczwszy, że tak podatek gminny jak i wodociągowy są podatkami lokatorskimi, które według postanowień statutu przez lokatorów opłacane być winne, właściciele domów zaś jako bezpłatni inkasenci Magistratu, obowiązani są podatki te ściągąć od lokatorów i w Magistracie wpłacać. Przez tę rolę bezpłatnych inkasentów podatków i różnych innych opłat, ściągają właśc. realn. na siebie nieuzasadnione i niesłuszne odium, — przeważna bowiem część lokatorów niezna tych przepisów i nie wiedzą, że właściciel domu ustanawiając wysokość czynszu za mieszkanie musi nie tylko pobrać właściwy czynsz ale

również doliczyć do czynszu wszystkie podatki i opłaty, które ciążą na lokatorze. Ztąd pochodzi mniemanie, że właśc. domów pobierają wysokie czynsze. Jakże zupełnie inaczej przedstawiałby się stosunek właśc. realn. do lokatorów, gdyby się właściciel mógł ograniczyć do samego pobierania czynszu, o ile niższy byłby czynsz, gdyby wszelkie podatki i daniny władze wprost od lokatorów pobierały. Podwyższenie podatku lokatorskiego gminnego i wodociągowego, jest dalszem obciążaniem lokatorów i to wszystkich, bogatych, średnich i najbiedniejszych, a to sprzeciwia się polityce gminnej mieszkaniowej, dążącej do obniżenia drożyzny mieszkań, jest dalszem obciążaniem klasy tak bardzo przez różne ustawy i przez gminę chronionej tj. lokatorów. Zaznaczył mówca, że przemawiając przeciw podwyższeniu podatków, przemawia raczej w interesie lokatorów, gdyż podatek ten opłacać będą lokatorzy.

Za wnioskiem głosowało 20 radców, w tem około 12 radców z klubu socjalistycznego, tak pojmują interesy właścicieli domów, radcy miejscy wybrani z kurii wielkiej i małej własności, oraz radcy będący właśc. realności. (Zapamiętajmy sobie to przy najbliższych wyborach do Rady miej.).

Wobec powyższej uchwały Rady miej., podwyższony podatek gminny o 1% i wodociągowy o 1% należy płacić już od 1-go lipca 1918 (zwyczaj obradowania nad budżetem z końcem zamiast na początku roku budżetowego). Zwracamy uwagę sz. członkom, że podatek obowiązani są płacić lokatorzy, należy zatem rozłożyć podatek ten tj. 1% podatku gminnego i 1% podatku wodociągowego, na lokatorów w stosunku do płaconych czynszów, a to wstecz od 1-go lipca 1918 r. począwszy. Również inne podwyżki (elektryka, gaz, kominiarze) winni właściciele realności na lokatorów rozłożyć, do czego mają zupełne prawo, odmówić tego nie może nawet Urząd najmu, stojący tak gorliwie na straży uciśnionych lokatorów.

Formularze co do uzasadnionego podniesienia czynszów z powodu uchwalonej przez Radę miejską podwyżki podatków gminnych, są do nabycia w biurze Tow. kat. właśc. realn., Karmelicka 15 I. p.

Wywóz popiołu i zmiotków.

W dyskusyi budżetowej przy dziale IX. „Zdrowotność miasta“, zabrał również głos radca miej. Dr. Mussil i bardzo energicznie zaprotestował przeciw zaniebdaniu w dziedzinie wywozu popiołu i śmieci. Zauważył, że gdy do 1917 r. właściciele domów opłacali tytułem podatku gminnego tylko 2½% a sami zajmowali się wywozem, panowały znacznie większe porządki w domach. Obecnie opłacają 5%, względnie według ostatniej uchwały 6%, a stosunki są nie do zniesienia. Magistrat jeżeli nie ze względów estetycznych, to w każdym razie ze względów sanitarnych powinien dbać o porządek i czystość. Wszelkie przepisy i tępienie tyfusu i innych chorób zakaźnych, stają się iluzorycznymi w takich warunkach.

Silna organizacja dzisiaj jest bardziej niż kiedykolwiek potrzebną!

Mowca nadmieniał, że raczej byłoby wskazaniem, aby gmina pobierała jak dawniej $2\frac{1}{2}\%$ podatek gminny, pozostawiając sprawę wywozu popiołu właścicielom domów, tembardziej, że w gminach przyłączonych właściciele realności mimo, że opłacają pełny podatek gminny, jednak własnym kosztem muszą popiół wywozić.

Reforma podatku domowo-czynszowego.

Trzy dzielnice polskie, zostały znowu złączone i tworzą jednolitą, samodzielną Polskę. Odmienny był w każdym z państw, do których należały polskie dzielnice ustrój podatkowy.

Pod tym względem najbardziej opodatkowani byli właśc. realn. pod okupacją austriacką.

Rząd Polski i Sejm zajmą się wprowadzeniem jednolitego ustawodawstwa podatkowego. Towarz. katol. właśc. realn. wniosło w grudniu 1918 roku memoriał w tej sprawie, żądając zarazem przekazania połowy podatków czynszowych na rzecz Gminy.

W ten sposób ustałoby pobieranie odrębnych podatków przez Państwo i Gminę oraz dodatków do podatków.

Wskutek starań prezydium, poleciło prezydium Polskiej Komisji Likwidacyjnej (Komisji Rządzącej) reskryptem z dnia 1. II. 1919 L. 546, poszczególnym Wydziałom, aby do wszelkich prac i obrad dotyczących właśc. realn., powoływały do współudziału, prezesa Centralnego Związku właśc. realn. i Towarzystwa kat. właśc. realn. Dr. Mussila i sekretarza Dr. Bollanda, oraz aby udzielano do zaopiniowania projekty ustaw i rozporządzeń, obchodzących i dotyczących właścicieli realności.

W lutym b. r. wniosło prezydium do Komisji Rządzącej podanie z prośbą o uwolnienie właścicieli realności od obowiązku składania fasyi domowo-czynszowych na lata podatkowe 1919/1920, motywując prośbę tą okolicznością, że stosunki czynszowe w latach 1917/18 w porównaniu z latami 1915/16 z powodu obowiązującego rozporządzenia o ochronie lokatorów, żadnej prawie zmianie nie uległy, a położenie właśc. realn. wskutek ogromnego podrożenia materiałów i robocizny, znacznie się pogorszyło. Podanie to Admin. podatków poparte, i przypuszczać należy, że Komisja Rządząca sprawę tę przychylnie załatwi.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

Ważne dla właścicieli realności.

W Centralnem biurze informacyjnem, ul. Karmelicka L. 5, parter, są **do nabycia**:

I.

Następujące druki (formularze):

- a) **Formularze** warunków (umów najmu) i regulamin porządku domowego. — Cena 30 h.

- b) **Doniesienia** do Administracji podatków o próżnostaniu i o wynajęciu mieszkań. — Cena 6 h.
c) **Karty** na ogłoszenia mieszkań do wynajęcia na bramach. — Cena 20 h.
d) **Formularze** na wypowiedzenie mieszkań po 6 h.
e) **Podania** do Administracji podatków o udzielenie podstaw wymiaru podatku dochodowego. — Cena 6 h.
f) **Podania** do Administracji podatków z przedłożeniem pełnomocnictwa w sprawach podatkowych. — Cena 6 h.
g) **Pełnomocnictwa** do załatwiania spraw podatkowych. — Cena 20 h.
h) **Pełnomocnictwa** do administracji realności. — Cena 40 h.
i) **Wnioski** na opróżnienie mieszkania (eksmisye) po 20 hal., napisy po 10 hal.
k) **Nakazy** oddania (mieszkań) po 12 hal., napisy po 8 hal.

II.

Wydawnictwa.

Broszurka: O projekcie miejskiej opłaty od przyrostu wartości gruntów, opracow. przez b. sekretarza Tow. Dra Alfreda Szołayskiego. — Cena 1 K.

Wskazówki*) praktyczne do układania fasyi domowo-czynszowych opracowane przez prezesa Tow. Dra Mussila. — Cena 1 K.

Poradnik*) do sporządzania zeznania do podatku dochodowego wraz z wzorami, opracow. przez prezesa Tow. Dra Mussila. — Cena 2 K.

Tabele: dla obliczenia podatku domowo-czynszowego z dodatkami krajowymi i gminnymi oraz podatkiem gminnym i wodociagowym. Procentowe obliczanie dla domów o pełnym podatku, dla domów z 12 i 18-letniem uwolnieniem. Ułożone przez Dra Mussila. — Cena 50 h.

III.

Porada prawna.

Wszelkich informacji w sprawach dotyczących właścicieli realności, oraz **porady prawnej** w sprawach skarbowych, podatkowych i stosunków najmu dotyczących, udziela się członkom codziennie od godziny 3 $\frac{1}{2}$ do 5 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

IV.

„Fasye“

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szanownych członków za umiarkowaną opłatą, przez cały rok wszelkie sprawy podatkowe jak:

- 1) Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzanie przez cały rok wszystkich fasyi, a mianowicie po podatku dochodowego, do podatku rentowego, powszechnego podatku zarobkowego, podatku domowo-czynszowego oraz listy główne i szczegółowe.
- 2) Przestrzeganie i utrzymywanie w ewidencji terminów przedkładania fasyi.
- 3) Wnoszenie wszelkich fasyi, list głównych i szczegółowych i pism do Administracji podatków w terminach ustawą przepisanych.
- 4) Interwencja w zastępstwie stron w Administracji podatków w sprawach podatkowych (przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do fasyi do podatku dochodowego, wykazywaniu potrąceń, przy sprostowaniu przez Władzę dochodu zeznanego z domu, przy fasyi do podatku domowo-czynszowego i t. d.).
- 5) Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych Instancji.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności prowadzenia ewidencji i myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenie fasyi w przepisanych terminach, (grzywny te od 20 K i wyżej w zasadzie Władza nie odpisuje), unika konieczności osobistej interwencji w Administracji podatków.

*) Do nabycia także w księgarni D. F. Friedleina, Kraków, Rynek Główny.

Należyte, na przepisach ustaw oparte układanie fasyi i sporządzenie odwołań, rekursów, jakoteż przestrzeganie terminów, jest bardzo ważne. Nieprzedkładanie fasyi w terminach ustawą przepisanych, pociąga za sobą utratę prawa wnoszenia środków prawnych (odwołań, rekursów), dlatego też w przeważnej części odwołania i rekursy nie odnoszą skutku, gdyż Władza takowe ze względów formalnych odrzuca, nie wchodząc w merytoryczne ich załatwienie.

V.

Stopa podatku domowo-czynszowego wynosi przy pełnym podatku 12 25/0; przy uwołnieniach 12-to i 18-to letnich 3 5/0.

Dodatki krajowe wynoszą	68 0/0.
" gminne "	42 0/0.
Podatek gminny wynosi	5 0/0.
" wodociągowy wynosi	4 0/0.

VI.

Tabela terminów płatności podatków.

Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. Termina zapadłości są dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października każdego roku, dla podatku dochodowego i rentowego 1. czerwca i 1. grudnia każdego roku.

VII.

Czarna księga.

Przypominamy Szanownym Członkom, że w biurze Towarzystwa katol. właśc. realn. znajduje się „Czarna księga“ z wykazem nie zasługujących na zalecanie lokatorów i dozorców domów.

Wskazaniem-by było, aby Szanowni Członkowie, będąc często narażeni na różne szykany, z wykazu tego korzystali i wpisywali lub pisemnie zgłaszali do „Czarnej księgi“ uwagi i żale na lokatorów nie płacących czynszu lub z innych powodów nie odpowiadnio się zachowujących, jak również uwagi o dozorcach domów.

Właściciele realności winni stanowczo we własnym interesie przed wynajęciem mieszkania zasięgać w biurze Towarzystwa informacji o lokatorze.

VIII.

Wydział Towarzystwa ze względów statystycznych uprzejmie prosi Szan. Członków, którzy swe domy sprzedają, aby zechcieli bezzwłocznie podawać do wiadomości Towarzystwa imiona, nazwiska i adresy nowych właścicieli jak również, aby zechcieli nakłaniać nowonabywców do zapisywania się na członków. Leży to nawet w interesie Szan. Członków, którzy wśród roku realności sprzedają, gdyż o ile nowonabywca nie wstąpi jako członek, w takim razie dawny obowiązany jest wkładkę do końca roku zapłacić.

IX.

W myśl § 5. Statutu.

Członek, który wkładkę roczną 10 K zapłaci ma prawo :

1) do bezpłatnego ogłaszania mieszkań, jakie członkowie mają do wynajęcia w swych realnościach i do korzystania z bezpłatnego pośrednictwa przez biuro wynajmu mieszkań ;

2) do wstępu na posiedzenia, Walne Zgromadzenia, wiece itp.;

3) do bezpłatnego informowania się w kancelaryi Towarzystwa przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. p., we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacji tychże, zasięgania bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących ;

4) nadto otrzymuje członek bezpłatnie niniejsze pismo, w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności ;

5) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane ;

6) w końcu ma prawo korzystania z Biura administracji realności, (patrz dział informac. XI.), oraz z załatwiania spraw podatkowych za rocznym ryczałtem (patrz dział informac. IV.).

X.

Po myśli § 7 Statutu członek wystąpić może z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15 dni przed końcem roku o wystąpieniu swem zawiadomić pisemnie Prezydym.

Zaniebdanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

XI.

Biurowo administracji realności

ulica Karmelicka 15, I. p., przyjmuje pod bardzo przystępnymi warunkami całkowite administracje realności oraz częściowe (załatwianie spraw podatkowych, fasyi, interwencye u władz, sprawy najmu, wypowiedzeń i t. d.), dając Szan. właścicielom gwarancję należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich w zakres administracji wchodzących czynności.

XII.

Uprasza się usilnie

P. T. właściciele realności i administratorów, aby we własnym dobrze zrozumiałym interesie o każdym wynajęciu mieszkania bezzwłocznie zawiadamiali biuro (Karmelicka 15, I. p.), gdyż szukający żalą się, że wskazane mieszkania często są już wynajęte.

XIII.

Biurowo rewizji przypisu podatku domowo-czynszowego.

Wymiar i przypis podatku domowo-czynszowego jest nader skomplikowany i żaden właściciel nie może się zorientować w liczbach na drukach wpisanych, nie może wiedzieć, ile ma płacić, a już tem bardziej nie wie, na jakiej podstawie wymiar uskuteczniomym został. Każdy powinien mieć możność skontrolowania, że to co płaci, też rzeczywiście od niego się należy. Ustawy dotychczasowe i rozporządzenia, na których wymiar podatku domowego się opiera są tak liczne i zawiłe, że częstokroć w wymiarach względnie wykazach należytości zdarzają się błędy i myłki rachunkowe.

Podatnik nie będąc w możności skontrolowania, czy wymiar względnie przypis jest słuszny, niejednokrotnie bezwiednie płaci wyższy podatek niżby się należał z powodu ewentualnych błędów lub myłek nie można bynajmniej robić wyrzutów, przeciążonym pracą urzędnikom. — „Ludzie są omylni“.

Towarzystwo katolickich właścicieli realności pomnie swych zadań i chcąc swych członków uchronić przed płaceniem nienależnych podatków, zorganizowało w lokalu przy ulicy Karmelickiej 15, biuro rewizji względnie przypisu podatku domowo-czynszowego, z którego za drobną opłatą wszyscy członkowie Tow. kat. wł. realn., jak również Związki należące do Centralnego Związku Towarzystw w Galicyi, Wielkiem Księstwie Krakowskiem i Król. Pol. mogą korzystać.

XIV.

Członkowie Tow. kat. wł. realn. mają prawo korzystać ze „Związku gospodarczego (konsumu)“, którego lokal mieści się przy ul. Karmelickiej 15, parter, w podwórzu.

RÓŻNE SUMY DO ULOKOWANIA NA
HIPOTEKI DOMÓW W KRAKOWIE. Wia-
domość w biurze, Karmelicka 15 I. p.

**Ogłoszenia do niniejszego pisma przyjmuje wyłącznie Biuro ogłoszeń „LOT”,
Kraków, ul. Floryańska L. 25.**

„MINIMAX“

aparaty ochronne przeciw ogniowi są potrzebniejsze obecnie, niż kiedykolwiek. W czasach, kiedy straty w towarach, maszynach i urządzeniu nie dadzą się powetować, niezbędnym jest aparat, który stłumi pożar zaraz w zarodku. 1—3

NAJIDEALNIEJSZYM APARATEM JEST „MINIMAX“.

DOWODY:

Przeszło 500.000 potwierdzeń ugaszenia pożaru. :::::

Przeszło 105 wypadków uratowania życia ludzkiego.

Przeszło 900.000 aparatów w użyciu. :::::

Informacji udziela bezpłatnie i z największą gotowością

JÓZEF STEUER W KRAKOWIE, LIBROWSZCZYNA 7.

kierownik obwod. Tow. dla budowy aparatów „Minimax“, Sp. z o. p.

ZAKŁAD MALARSKO-DEKORACYJNY
i POKOSTNICZO-LAKIERNICZY 1—3

STEFANA HOLEWIŃSKIEGO

KRAKÓW

DŁUGA L. 15.

INŻ. PIOTR KRÓL

**PRZEDSIĘBIORSTWO ELEKTROTECHNICZNE
W KRAKOWIE, UL. WIŚLNA L. 2.**

Firma wykonuje wszelkiego rodzaju urządzenia elektryczne, jak budowy central dla miast i miasteczek, dla dworów i pałaców, wszelkie instalacje domów i poszczególnych mieszkań do łączenia z siecią miejską, wszelkie elektryczne przenoszenia siły, wyciągi elektryczne, sygnalizacje, telefony, gromochrony i t. p.

Porady techniczne i kosztorysy na żądanie.

Firma wykonała szereg pierwszorzędných urządzeń w kraju. 1—3

**ARTYST. ZAKŁAD BLACHARSKI
ROBÓT BUDOWLANYCH i WARSZTATOWYCH
EDWARDA PIECZONKI**

W KRAKOWIE, UL. ZWIERZYŃIECKA

Pokrywa kościoły, wieże, sygnaturki, dachy, blachą :: miedzianą, cynkową, pocynkowaną i ołowianą. ::

Zakłada piorunochrony, urządza dzwonki elektryczne. Przyjmuje wszelkie reperacje :: w zakres blacharstwa wchodzące. ::

SPECYALNA NAPRAWA PRIMUSÓW. 1—3

CENY UMIARKOWANE.

CENY UMIARKOWANE.

ELEKTRA

**ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNO-
MECHANICZNY i REPERACYJNY**

Kraków, ul. Grodzka L. 10 (w sieni)

przyjmuje wszelkie naprawy światła elektrycznego, motorów, opornic, żelazek, kuchenek, dzwonek, telefonów domowych, oraz rowerów, maszyn do szycia i t. p. 1—3

FRANCISZKA BUDZIASZEK

**ARTYSTKA W ZAWODZIE FRYZYERSKIM
KRAKÓW, ULICA GRODZKA L. 3**

poleca WPaniom fryzury wykonane gustownie według własnego pomysłu oraz fryzury sztuczne z prawdziwych włosów, nie do poznania od własnych. 1—3

LIGIA PROSZEK, nadający oczom czar i blask.

LIGIA RÓŻ, nadający policzkom naturalne rumieńce

ponadto inne kosmetyki, znane ze swej dobroci, jako to:

PUDER ŁOPIANOWY DO WŁOSÓW

LIGIA CHRZAN przeciw wypadaniu włosów i łupieżowi.

**ZAKŁAD
TAPICERSKO-DEKORACYJNY
JÓZEFA ŁUSZOWICZA**

KRAKÓW, FLORYAŃSKA 44

przyjmuje wszelkie roboty w zakres tapicerstwa wchodzące, jako to: wyściełanie i przerabianie mebli, materaców sprężynowych i włosiennych, obijanie i tapetowanie pokoi, zawieszanie stór, portyer, firanek i t. p. oraz wszelkich innych dekoracji w miejscu i na prowincyi. 1—3

**PRACOWNIA STOLARSKA
PIOTRA GAWINA**

KRAKÓW, UL. SENACKA 11. 1—3

**WYKONYWA WSZYSTKIE ROBOTY
STOLARSKIE, MEBLOWE
I BUDOWLANE.**